

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	19-20
ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΗΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ	21-31
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ	32-54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ	55-64
1.1. Εισαγωγή	
1.2. Σύνθεση, φαρμακολογική και τοξικολογική δοκιμασία των νέων φαρμάκων	
1.3. Μελέτες στον άνθρωπο	
1.3.1. Φάση πρώτη	
1.3.2. Φάση δεύτερη	
1.3.2.1. Διπλό τυφλό πείραμα	
1.3.2.2. Η τυχαία θεραπεία	
1.3.2.3. Η επιλογή των ασθενών	
1.3.2.4. Τα ακριβώς καθορισμένα πρωτόκολλα	
1.3.3. Φάση τρίτη	
1.3.4. Φάση τέταρτη	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ	65-91
2.1. Εισαγωγή	
2.2. Φαρμακευτικοί ή φυσικοχημικοί παράγοντες	
2.3. Φαρμακοκινητικοί παράγοντες	
2.3.1. Απορρόφηση των φαρμάκων	
2.3.2. Κατανομή των φαρμάκων στον οργανισμό	
2.3.3. Μεταβολισμός των φαρμάκων	
2.3.4. Απέκκριση των φαρμάκων από τον οργανισμό	
2.4. Φαρμακοδυναμικοί παράγοντες	
2.5. Συμμόρφωση ασθενών στις ιατρικές οδηγίες	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ	93-106
3.1. Ανεπιθύμητες ενέργειες των φαρμάκων	
3.1.1. Εισαγωγή	
3.1.2. Δοσο-εξαρτώμενες ανεπιθύμητες ενέργειες	
3.1.3. Δοσο-ανεξάρτητες ανεπιθύμητες ενέργειες	
3.1.4. Διάγνωση και αντιμετώπιση των ανεπιθύμητων ενεργειών των φαρμάκων	
3.1.5. Πρόληψη των ανεπιθύμητων ενεργειών των φαρμάκων	
3.2. Συνεχής προσδιορισμός των θεραπευτικών συγκεντρώσεων των φαρμάκων στο πλάσμα των ασθενών	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ	107-137
4.1. Εισαγωγή	
4.2. Φαρμακευτικές αλληλεπιδράσεις	
4.3. Φαρμακοκινητικές αλληλεπιδράσεις	
4.4. Φαρμακοδυναμικές αλληλεπιδράσεις	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΦΑΡΜΑΚΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ 139-187

- 5.1. Γάγγλια του αυτόνομου νευρικού συστήματος
  - 5.1.1. Φάρμακα που αποκλείουν τα γάγγλια του αυτόνομου νευρικού συστήματος
  - 5.1.2. Ενέργειες του αποκλεισμού των γαγγλίων του αυτόνομου νευρικού συστήματος
- 5.2. Περιφερικές χολινεργικές νευρικές απολήξεις (Μεταγαγγλιακές παρασυμπαθητικές νευρικές απολήξεις)
  - 5.2.1. Παρασυμπαθητικομιμητικά φάρμακα
  - 5.2.2. Παρασυμπαθητικολυτικά φάρμακα
  - 5.2.3. Φάρμακα με ενέργειες όμοιες με αυτές της ατροπίνης
- 5.3. Περιφερικές αδρενεργικές νευρικές απολήξεις (Μεταγαγγλιακές συμπαθητικές νευρικές απολήξεις)
  - 5.3.1. Συμπαθητικομιμητικές αμίνες
  - 5.3.2. Αδρενεργικοί υποδοχείς
  - 5.3.3. Αγωνιστές α-υποδοχέων
  - 5.3.4. Αγωνιστές β-υποδοχέων
  - 5.3.5. Αδρεναλίνη
- 5.4. Φάρμακα που αποκλείουν τις αδρενεργικές απολήξεις
- 5.5. Φάρμακα που αποκλείουν τους αδρενεργικούς υποδοχείς
  - 5.5.1. Φάρμακα που αποκλείουν τους α-υποδοχείς
  - 5.5.2. Ενδείξεις α-αποκλειστών
  - 5.5.3. Φάρμακα που αποκλείουν τους β-υποδοχείς
  - 5.5.4. Ενδείξεις β-αποκλειστών
  - 5.5.5. Φάρμακα που αποκλείουν τους α- και β-υποδοχείς
- 5.6. Υπέρταση
- 5.7. 5-Υδροξυτρυπταμίνη (Σεροτονίνη)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΝΕΥΡΟΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ 189-236

- 6.1. Μεταβιβαστικές ουσίες του ΚΝΣ και δράση φαρμάκων
  - 6.1.1. Εισαγωγή
  - 6.1.2. Ακετυλοχολίνη
  - 6.1.3. Νοραδρεναλίνη
  - 6.1.4. Δοπαμίνη

- 6.1.5. 5-Υδροξυτρυπταμίνη ή Σεροτονίνη
- 6.1.6. Ισταμίνη
- 6.1.7. Ανασταλτικά αμινοξέα
- 6.1.8. Διεγερτικά αμινοξέα
- 6.1.9. Οπιοειδή πεπτίδια
- 6.1.10. Προσταγλανδίνες
- 6.1.11. Άλλοι υποθετικοί νευρομεταβιβαστές
- 6.1.12. Τροποποίηση της μεταβίβασης
- 6.2. Νόσος του **Parkinson**
  - 6.2.1. Εισαγωγή
  - 6.2.2. Αντιχολινεργικά φάρμακα
  - 6.2.3. 3,4-διϋδροξυφαινυλαλανίνη (**l-dopa**)
  - 6.2.4. Αμανταδίνη
  - 6.2.5. Άλλα φάρμακα
- 6.3. Δυσκινησία
- 6.4. Φάρμακα που προκαλούν εξωπυραμιδικά σύνδρομα
- 6.5. Επιληψία
  - 6.5.1. Εισαγωγή
  - 6.5.2. Υδαντοΐνες
  - 6.5.3. Καρβαμαζεπίνη
  - 6.5.4. Βαρβιτουρικά
  - 6.5.5. Βαλπροϊκό νάτριο
  - 6.5.6. Εθουσουλμιδη
  - 6.5.7. Οξαζολιδινοδιόνες
  - 6.5.8. Βενζοδιαζεπίνες
  - 6.5.9. Άλλα αντιεπιληπτικά φάρμακα
  - 6.5.10. Ανεπιθύμητες ενέργειες αντιεπιληπτικών φαρμάκων
  - 6.5.11. Φάρμακα για την επιληπτική κατάσταση
  - 6.5.12. Φάρμακα που προκαλούν σπασμούς
- 6.6. Ναρκοληψία
- 6.7. Ημικρανία
  - 6.7.1. Εισαγωγή
  - 6.7.2. Ήπια αναλγητικά
  - 6.7.3. Εργοταμίνη
  - 6.7.4. Προφυλακτικά φάρμακα
- 6.8. Νευραλγία του τριδύμου
- 6.9. Παράλυση του **Bell**
- 6.10. Σπαστικότητα
- 6.11. Νευρομυϊκή σύναψη
  - 6.11.1. Μυοχαλαρωτικά φάρμακα
  - 6.11.2. Αντιχολινεστερασικά φάρμακα

- 6.12. Βαρεία μυασθένεια
- 6.13. Αντιεμετικά φάρμακα
  - 6.13.1. Αντιεμετικά φάρμακα που δρουν μέσω της χημειοαισθητικής ζώνης
  - 6.13.2. Αντιεμετικά φάρμακα που δρουν στο κέντρο του εμέτου
- 6.14. Εμετικά φάρμακα
- 6.15. Τοπικά αναισθητικά φάρμακα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΨΥΧΟΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ 237-288

- 7.1. Εισαγωγή
- 7.2. Φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην ψυχιατρική
  - 7.2.1. Αντικαταθλιπτικά φάρμακα
    - 7.2.1.1. Αναστολείς της μονοαμινοοξειδάσης
    - 7.2.1.2. Τρικυκλικά αντικαταθλιπτικά και συγγενή φάρμακα
    - 7.2.1.3. Αμφεταμίνες και άλλα διεγερτικά φάρμακα
  - 7.2.2. Αντιψυχωσικά φάρμακα
    - 7.2.2.1. Φαινοθειαζίνες
    - 7.2.2.2. Βουτυροφαινόνες
    - 7.2.2.3. Άλλα αντιψυχωσικά φάρμακα
  - 7.2.3. Αγχολυτικά φάρμακα
    - 7.2.3.1. Βενζοδιαζεπίνες
    - 7.2.3.2. Άλλα ελάσσονα ηρεμιστικά
  - 7.2.4. Ανθρακικό λίθιο
  - 7.2.5. Ψυχωσομιμητικά φάρμακα
- 7.3. Υπνωτικά και κατασταλτικά φάρμακα
  - 7.3.1. Βενζοδιαζεπίνες
  - 7.3.2. Βαρβιτουρικά φάρμακα
  - 7.3.3. Ένυδρη χλωράλη
  - 7.3.4. Άλλα φάρμακα
- 7.4. Οπιοειδή αναλγητικά φάρμακα
  - 7.4.1. Φυσιολογία του πόνου
  - 7.4.2. Οπιοειδή αναλγητικά φάρμακα
  - 7.4.3. Ανταγωνιστές των οπιοειδών
  - 7.4.4. Αντιμετώπιση του οξέως πόνου
  - 7.4.5. Αντιμετώπιση του χρόνιου πόνου
  - 7.4.6. μη-Αναλγητική χρήση των οπιοειδών
  - 7.4.7. Αντενδείξεις
  - 7.4.8. Εξάρτηση από τα οπιοειδή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

ΦΑΡΜΑΚΑ ΠΟΥ ΔΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ 289-320

- 8.1. Φάρμακα με θετική ινότροπη ενέργεια
  - 8.1.1. Καρδιοτονωτικές γλυκωσίδες
  - 8.1.2. Γλουκαγόνο
  - 8.1.3. β-Αγωνιστές
- 8.2. Αντιαρρυθμικά φάρμακα
- 8.3. Φάρμακα για την αντιμετώπιση της στηθάγχης
  - 8.3.1. Νιτρώδη φάρμακα
  - 8.3.2. β-Αποκλειστές
  - 8.3.3. Αποκλειστές των διαύλων του ασβεστίου
  - 8.3.4. Άλλα φάρμακα
- 8.4. Υπολιπιδαιμικά φάρμακα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΠΡΟΣΤΑΓΛΑΝΔΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΗΚΤΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ 321-331

- 9.1. Προσταγλανδίνες
  - 9.1.1. Εποπροστενόλη
  - 9.1.2. Αλπροσταδΐλη
  - 9.1.3. Φάρμακα που μεταβάλλουν τον μεταβολισμό των προσταγλανδινών
- 9.2. Αντιπηκτικά φάρμακα
  - 9.2.1. Αντιπηκτικά που χορηγούνται από το στόμα
  - 9.2.2. Ηπαρίνη
- 9.3. Ινωδολυτικά και Αντινωδολυτικά φάρμακα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

ΔΙΟΥΡΗΤΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ 333-345

- 10.1. Εισαγωγή
- 10.2. Φάρμακα που αυξάνουν την νεφρική ροή του αίματος
  - 10.2.1. Καρδιοτονωτικές γλυκωσίδες
  - 10.2.2. Ξανθίνες
- 10.3. Φάρμακα που αναστέλλουν την επαναπρόσληψη του νατρίου
  - 10.3.1. Βενζοθειαδιαζιδικά διουρητικά

- 10.3.2. Βουμετανίδη και Φουροσεμίδη
- 10.3.3. Εθακρινικό οξύ
- 10.3.4. Σπειρονολακτόνη
- 10.3.5. Τριαμετερένη
- 10.3.6. Αμιλοριδίη
- 10.3.7. Αναστολείς της καρβονικής ανυδράσης
- 10.4. Σημαντικές αλληλεπιδράσεις διουρητικών με άλλα φάρμακα
- 10.5. Οσμωτικά διουρητικά
- 10.6. Πρόσθετη χορήγηση καλίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

ΦΑΡΜΑΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 347-354

- 11.1. Αναπνευστικό κέντρο
- 11.2. Φάρμακα και βρόγχοι
  - 11.2.1. Βρογχοσυσταλτικά φάρμακα
  - 11.2.2. Βρογχοδιασταλτικά φάρμακα
- 11.3. Βρογχικό άσθμα
- 11.4. Αποχρεμπτικά φάρμακα
- 11.5. Αντιβηχικά φάρμακα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

ΦΑΡΜΑΚΑ ΤΟΥ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ 355-366

- 12.1. Εισαγωγή
- 12.2. Φάρμακα για την αντιμετώπιση του πεπτικού έλκους
  - 12.2.1. Αντιόξινα φάρμακα
  - 12.2.2. H₂-Αποκλειστές
  - 12.2.3. Αντιχολινεργικά φάρμακα
  - 12.2.4. Παράγωγα γλυκώρριζας
  - 12.2.5. Άλλα φάρμακα
- 12.3. Φάρμακα που επηρεάζουν την κένωση του στομάχου
- 12.4. Σπασμολυτικά φάρμακα
- 12.5. Ένζυμα και χολικά άλατα
- 12.6. Κατιο-ανταλλακτικές ρητίνες
- 12.7. Καθαρτικά
- 12.8. Αντιδιαρροϊκά φάρμακα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

**ΦΑΡΜΑΚΑ ΠΟΥ ΔΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΟΡΕΞΗ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΖΟΥΝ
ΤΟ ΣΩΜΑΤΙΚΟ ΒΑΡΟΣ** 367-371

- 13.1. Παχυσαρκία
- 13.2. Αύξηση της θερμιδικής κατανάλωσης
- 13.3. Ελάττωση πρόσληψης τροφής
  - 13.3.1. Ουσίες που δεν πέπτονται
  - 13.3.2. Ανορεξιογόνα φάρμακα
- 13.4. Φάρμακα που διεγείρουν την όρεξη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΝΤΙΔΙΑΒΗΤΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ 373-383

- 14.1. Ινσουλίνη
  - 14.1.1. Εκλογή ινσουλινών
  - 14.1.2. Ενδείξεις χρήσης ινσουλίνης
  - 14.1.3. Επείγουσες καταστάσεις στον σακχαρώδη διαβήτη
- 14.2. Υπογλυκαιμικά φάρμακα που χορηγούνται από το στόμα
  - 14.2.1. Παράγωγα σουλφονουρίας
  - 14.2.2. Παράγωγα σουλφοναμιδών
  - 14.2.3. Παράγωγα διγουανιδών
  - 14.2.4. Ενδείξεις χρήσης υπογλυκαιμικών φαρμάκων από το στόμα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΦΑΡΜΑΚΑ ΣΤΗΝ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ 385-419

- 15.1. Υποθάλαμος και Υπόφυση
- 15.2. Ορμόνες οπίσθιου λοβού της υπόφυσης
  - 15.2.1. Αγγειοπιεσίνη ή Αντιδιουρητική ορμόνη
  - 15.2.2. Ωξυτοκίνη
  - 15.2.3. Άλλα φάρμακα που δρουν στην μήτρα
- 15.3. Ορμόνες πρόσθιου λοβού της υπόφυσης
  - 15.3.1. Αυξητική ορμόνη
  - 15.3.2. Προλακτίνη
  - 15.3.3. Γοναδοτροπίνες
  - 15.3.4. Θυρεοειδοτρόπος ορμόνη

- 15.4. Ορμόνες θυρεοειδούς αδένα
  - 15.4.1. Θεραπεία υποθυρεοειδισμού
  - 15.4.2. Θεραπεία υπερθυρεοειδισμού
  - 15.4.3. Αντιμετώπιση εξόφθαλμου
- 15.5. Παραθορμόνη και Καλσιτονίνη
- 15.6. Φυλετικές ορμόνες
  - 15.6.1. Ανδρογόνα και αναβολικά στερινοειδή
  - 15.6.2. Σκευάσματα ανδρογόνων
  - 15.6.3. Ενδείξεις ανδρογόνων
  - 15.6.4. Αναβολικά στερινοειδή
  - 15.6.5. Οιστρογόνα
  - 15.6.6. Ενδείξεις οιστρογόνων
  - 15.6.7. Προγεστίνες
  - 15.6.8. Ενδείξεις προγεστινών
  - 15.6.9. Αντισυλληπτικά φάρμακα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

ΗΠΙΑ ΑΝΑΛΓΗΤΙΚΑ, ΑΝΤΙΦΛΕΓΜΟΝΩΔΗ ΦΑΡΜΑΚΑ ΚΑΙ ΚΟΡΤΙΚΟΣΤΕΡΟΕΙΔΗ 421-444

- 16.1. Η φλεγμονή
- 16.2. Ήπια αναλγητικά και αντιφλεγμονώδη φάρμακα
- 16.3. Νεφρικές ανεπιθύμητες ενέργειες των μη-στερινοειδών αντιφλεγμονωδών φαρμάκων
- 16.4. Φάρμακα που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση της ουρικής αρθρίτιδας
- 16.5. Φάρμακα που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση της ρευματοειδούς αρθρίτιδας
- 16.6. Κορτικοστεροειδή φάρμακα
- 16.7. Αντιισταμινικά φάρμακα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ ΚΑΙ ΣΙΔΗΡΟΣ 445-457

- 17.1. Εισαγωγή
- 17.2. Βιταμίνη Α
- 17.3. Ομάδα βιταμινών Β
- 17.4. Φολικό οξύ

- 17.5. Βιταμίνη Β₁₂
- 17.6. Βιταμίνη C ή Ασκορβικό οξύ
- 17.7. Βιταμίνη D
- 17.8. Βιταμίνη K
- 17.9. Σίδηρος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΩΟ

ΑΝΤΙΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ ΧΗΜΕΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ .. 459-483

- 18.1. Εισαγωγή
- 18.2. Αλκυλιωτικά φάρμακα
- 18.3. Αντιμεταβολίτες
- 18.4. Φυτικά προϊόντα
- 18.5. Αντιβιοτικά
- 18.6. Σύμπλοκες ενώσεις του λευκοχρύσου
- 18.7. Άλλα φάρμακα
- 18.8. Ορμόνες και ανταγωνιστικές ουσίες
- 18.9. Ραδιενεργά ισότοπα
- 18.10. Κυτταροτοξική δραστηριότητα και κυτταρικός κύκλος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ

ΑΝΤΙΜΙΚΡΟΒΙΑΚΑ ΧΗΜΕΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ 485-533

- 19.1. Εισαγωγή
- 19.2. Μηχανισμός ενέργειας
- 19.3. Ανάπτυξη ανοχής
- 19.4. Αρχές αντιμικροβιακής χημειοθεραπείας
- 19.5. Σουλφοναμίδες
- 19.6. Τριμεθοπρίμη
- 19.7. Αντισηπτικά των ουροφόρων οδών
- 19.8. Μετρονιδαζόλη
- 19.9. Αντιφυματικά φάρμακα
- 19.10. Χημειοθεραπευτικά για ανθεκτικά *M. tuberculosis*
- 19.11. Πενικιλίνες
- 19.12. Χημειοθεραπευτικά για μικροοργανισμούς ανθεκτικούς στην πενικιλίνη
- 19.13. Κεφαλοσπορίνες
- 19.14. Αμινογλυκωσιδικά αντιβιοτικά

- 19.15. Χλωραμφενικόλη
- 19.16. Τετρακυκλίνες
- 19.17. Μακρολιδικά αντιβιοτικά
- 19.18. Πεπτιδικά αντιβιοτικά
- 19.19. Αντιεπρωτικά φάρμακα
- 19.20. Αντιμυκητιασικά φάρμακα
- 19.21. Φάρμακα για τις ιώσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ

ΦΑΡΜΑΚΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ 535-542

- 20.1. Ανθελονοσιακά φάρμακα
- 20.2. Φάρμακα για άλλες πρωτοζωϊκές λοιμώξεις
- 20.3. Ανθελμινθικά φάρμακα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ 543-551

- 21.1. Εισαγωγή
- 21.2. Διατήρηση των αεροφόρων οδών και αερισμός
- 21.3. Διατήρηση των καρδιαγγειακών λειτουργιών
- 21.4. Έλεγχος του πόνου
- 21.5. Αντιμετώπιση των νευρολογικών συμπτωμάτων
- 21.6. Εξακρίβωση της ταυτότητας του φαρμάκου
- 21.7. Ελάττωση της απορρόφησης του φαρμάκου
- 21.8. Επιτάχυνση της απομάκρυνσης του φαρμάκου από τον οργανισμό
- 21.9. Ειδικά μέτρα
  - 21.9.1. Οπιοειδή
  - 21.9.2. Κυανιούχα
  - 21.9.3. Βαρέα μέταλλα
  - 21.9.4. Ακεταμινοφαίνη ή Παρακεταμόλη
  - 21.9.5. Αντιχολινεστερασικά φάρμακα
  - 21.9.6. Παρακουάτ
  - 21.9.7. Ασπιρίνη
  - 21.9.8. Διγοξίνη

Ευρετήριο στην Ελληνικήν 553-566

Ευρετήριο στην Αγγλική 567-586